

Society for Psychosomatic Medicine: Symposium 27 augustus 2010

Ouder worden en wél zijn

vrijdag 27 augustus (9.30-16.00 uur) Rustenburg, Oegstgeest

ABSTRACT

**Empowerment.
Veranderingen over tijd en leeftijd, predictoren, en
relatie met het gebruik van langdurige zorg**

Rapport voor het Ministerie van VWS, 2009

Dorly Deeg

Longitudinal Aging Study Amsterdam (LASA)
Vrije Universiteit / VU medisch centrum, Amsterdam

Samenvatting

Met de term empowerment (letterlijk: 'het in staat stellen') wordt aangeduid dat een achtergestelde bevolkingsgroep de middelen krijgt om haar doelen te bereiken. Anders uitgedrukt: dat een bevolkingsgroep of individuen daarin hun eigen regie kunnen voeren. Toegepast op ouderen kan dit betekenen dat zij in staat zijn voor zichzelf de zorg te regelen die zij wensen.

Uit deze rapportage blijkt dat de mate van regie in recente generaties ouderen aan het stijgen is. Dit is conform de verwachting dat de aankomende generatie ouderen assertiever is dan voorgaande generaties. Een belangrijke determinant van de mate van regie blijft echter veroudering: boven de leeftijd van 75 jaar neemt de regie af. Daarnaast zijn geestelijke en lichamelijke beperkingen en sociale factoren determinanten van de mate van regie. Ouderen met een hoge mate van regie hebben deels een ander zorggebruik dan ouderen met minder regie: zij maken minder snel gebruik van professionele zorg, doordat zij beter in staat zijn hun zorg in informele kring te regelen. Genieten ouderen echter al langer informele zorg, dan bevordert hun hogere regie juist dat zij een beroep doen op de professionele zorg. Tenslotte: ouderen met veel regie zijn vaker tevreden over de hoeveelheid zorg die zij ontvangen dan ouderen met weinig regie. De veronderstelling dat ouderen met veel regie passender en optimalere zorg ontvangen, lijkt dus te worden ondersteund.

Deze bevindingen suggereren dat het stimuleren van empowerment bij ouderen niet alleen de kwaliteit van leven maar ook de kwaliteit van de zorg kan verbeteren.